

DAGVLINDERS TALUD A4 2010

KNNV afdeling Delfland

Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging

KNNV afdeling Delfland
Postbus 133
2600 AC DELFT
email: afdelingDelfland@knnv.nl
www.knnv.nl/afdelingDelfland

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Samenvatting	3
3. Methode	3
4. Resultaten	4
5. Conclusie	6
6. Aanbevelingen voor beheer	7
7. Verantwoording	7
Jaarlijst dagvlinders	8

Copyright: KNNV afdeling Delfland, 2011

Referentie: Dagvlinders Talud A4 2010, KNNV afdeling Delfland, 2011

Overname van delen van de tekst is toegestaan onder bronvermelding.

1. Inleiding

Waarnemingen, data en advisering over het beheer met betrekking tot de monitoring route dagvlinders in de locatie Talud A4, gelegen tussen Kerkpolderweg en het nieuwe fietspad naast de golfbaan en strekkend van Gaag-aquaduct tot viaduct Kruithuisweg, zijn in dit verslag weergegeven. De route is in totaal 1200 meter lang en verdeeld in 2 sectoren van elk 600 meter. Beide sectoren hebben een aarden wal (± 2 meter hoog) evenwijdig met de snelweg. Tussen aarden wal en de scheisloot ligt een strook van 10-20 meter. Zowel de stroken als de aarden wal bestaan uit een bloemrijke en kruidenrijke vegetatie met grassen en rietkragen langs de oevers van de sloot. De 2 sectoren zijn weer verdeeld in 2 subsectoren te weten een subsector van 200 meter met bosschages (aan de noordzijde grenzend aan de Rijksstraatweg) en eerder genoemde stroken van 400 meter. Aan de zuidzijde grenzend aan Kruithuisweg en golfbaan ligt een poel omringd met bomen o.a. populier, wilgen en bosschages en rietopslag. De oostelijke sector wordt over de gehele lengte begrenst door een brede sector van 30-50 meter bosschage met o.a. eik, wilg, berk, sleedoorn, meidoorn, hazelaar, kornoelje, vlier, vogelkers, gescheiden door het Kerkpolderpad met het park. Met de beheerder van de locatie (RWS en vermoedelijk DLG) zijn afspraken gemaakt in verband met het maaibeheer, zodat er nu twee maal in het jaar gefaseerd wordt gemaaid in overleg met de monitor.

2. Samenvatting

De doelstelling om de locatie elke week een keer te monitoren dit seizoen werd niet gehaald, 15 bezoeken werden gerealiseerd. In deze locatie werden totaal dit seizoen 874 vlinders geteld, $i=58,2$. Dit is minder dan in seizoen 2009 vooral door het ontbreken van de distelvlinder. Positieve uitzondering hierop was de toename van de populaties bruine blauwtjes en groot dikkopje. Er werden 18 soorten vlinders gespot dat zijn 3 soorten minder dan in seizoen 2009. Bij continuering van het afgesproken (RWS) maaibeheer zal de biotoop voor dagvlinders zeker optimaliseren in deze locatie. Helaas is de oost-sector door de aanleg van de nieuwe 380KV hoge spanningsleiding verwoest: een groot verlies voor de regio.

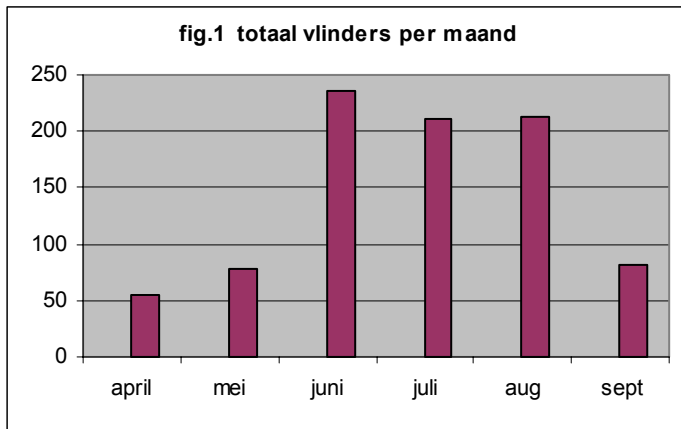
3. Methode

Het monitoren werd gedaan volgens de standaard monitoring voor dagvlinders. Hierbij worden in een denkbeeldige kooi van 5x5x5 meter alle vlinders geteld met vermelding van de soort. Incidenteel worden vlinders gevangen voor determinatie in geval van soorttwijfel en direct weer vrijgelaten. De intentie is om elke week in het vlinderseizoen, dat in 2010 liep van april t/m september, bij zonnig weer en weinig wind, minder dan 5 Beaufort, te tellen. De telroute is 1200 meter lang en verdeeld in 2 sectoren van elk 600 meter.

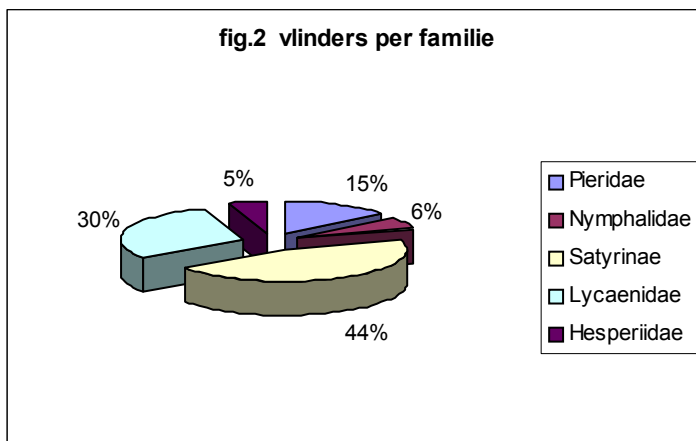

4. Resultaten

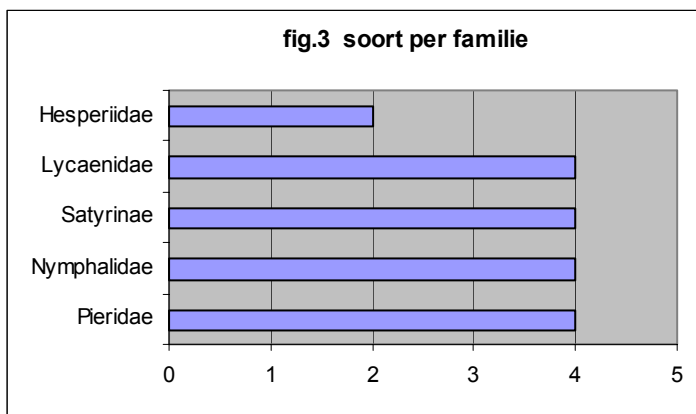
In 2010 werd de route in deze locatie 15 maal gelopen en werden 874 vlinders geteld zie fig. 1, (T/ab=i 58,2 in 2009 T/ab=i 70,1), de doelstelling van iedere week een bezoek werd niet gehaald door vooral ongunstige weersomstandigheden.

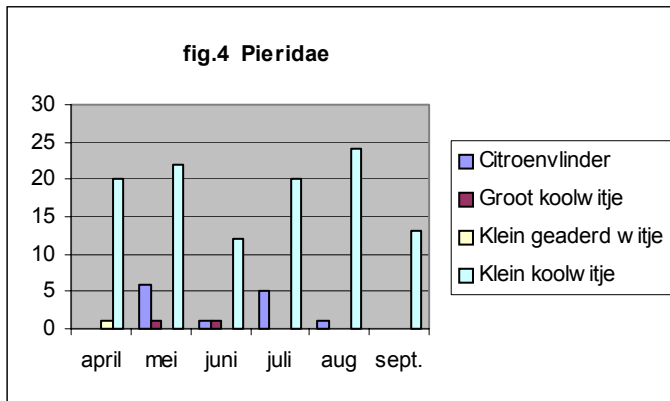
De hoogste aantallen vlinders werden gezien bij de familie Satyrinae (391) gevolgd door Lycaenidae (260), Pieridae (127), Nymphalidae (52) en Hesperidae (44), fig. 2.

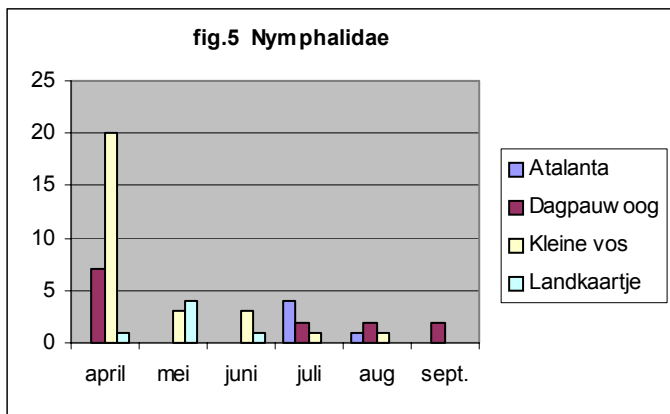
Met uitzondering van de familie Hesperidae waar we 2 soorten zagen werden bij de andere families elk 4 soorten gespot, fig. 3.

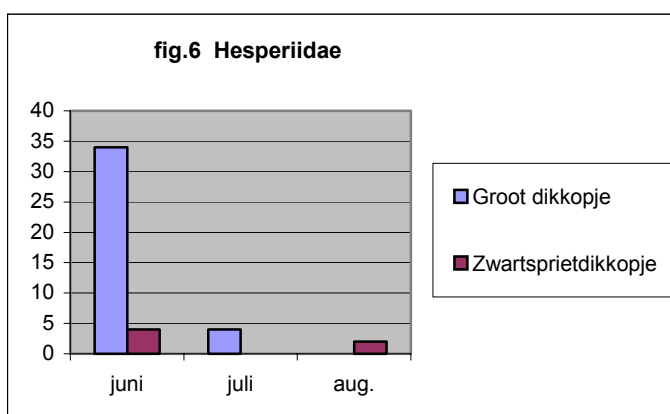
Bij de familie Pieridae scoorden de kleine koolwitjes de hoogste aantallen (111), van de andere 3 soorten waren de aantallen laag, zie fig. 4.

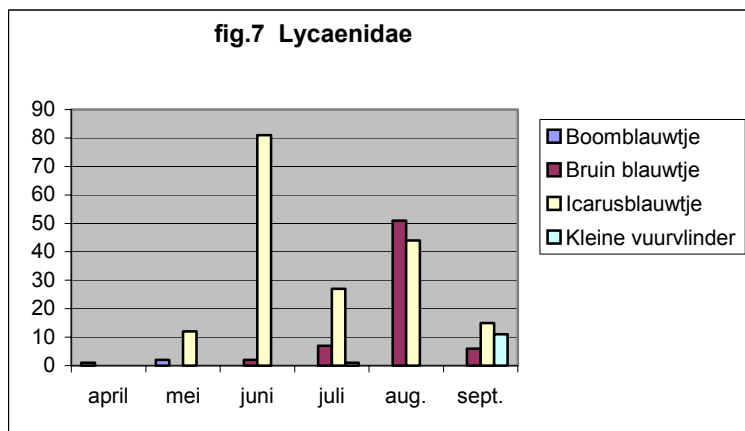
Bij de Nymphalidae werd de kleine vos het meest gespot (28) en ook in deze familie waren de aantallen laag bij de 3 andere soorten, zie fig. 5.

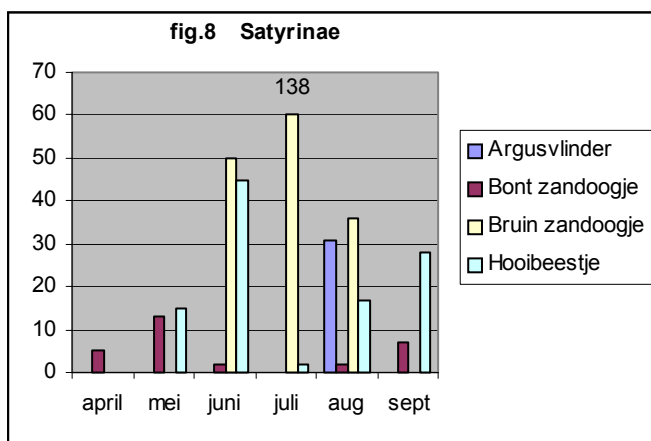
Het groot dikkopje werd het meest gezien bij de Hesperidae (38), fig. 6.

Bij de Lycaenidae noteerde het icarusblauwtje de hoogste aantallen (179), maar ook het bruin blauwtje met (66) exemplaren liet zich vaak zien dit seizoen. Kleine vuurvliinder (12) en boomblauwtje (3) sluiten hier de rij in deze familie, fig. 7.

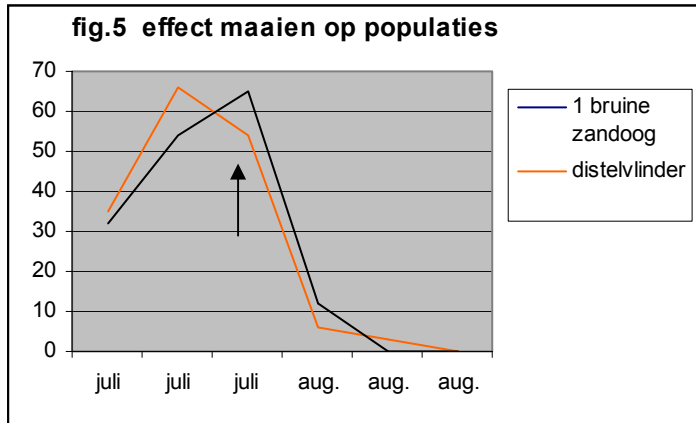
Het bruin zandoogje was de meest getelde bij de familie Satyrinae (224) gevolgd door het hooibeestje (107), argusvlinder en bont zandoogje ontliepen elkaar niet veel in aantal (31 om 29), fig. 8.

5. Conclusie

Vergelijken we de situatie met seizoen 2009 dan werden minder vlinders gezien $T/ab=i$ 58,2, het slechte voorjaar en natte zomer zijn hier zeker debet aan. Het ontbreken van de distelvlinder dit seizoen in deze locatie hakt er flink in op de aantallen, vorig seizoen was deze soort nog de op één na meest getelde vlinder. Ook het lage aantal kleine vuurvinders drukte de lijst dit seizoen, mogelijke oorzaak hiervan kan liggen dat er minder zuring groeit dit seizoen wat deels weer wordt veroorzaakt door de uitgroei van de bossages aan de noordzijde van beide sectoren waardoor minder ruimte en meer schaduw ontstaat zeker daar ook riet en rietgras tussen de bossages niet meer worden gemaaid. Bont zandoogje werd ook een stuk minder gezien, wat hier de oorzaak van is de monitor nog niet duidelijk. Telden we vorig seizoen nog 21 soorten dit jaar waren dat 3 soorten minder, de eerder genoemde distelvlinder, luzernevlinder en oranje zandooog lieten zich niet zien. Opmerkelijk was de meer dan verdubbeling van de aantallen bruin blauwtje, in de oost sector zijn er drogere stukken met korte vegetatie waar zachte ooievaarsbek meer voorkomt daar er minder verdringing is door andere vegetatie, het bruin blauwtje lijkt hier baat bij te hebben wat een goede ontwikkeling is voor deze kwetsbare soort. Ook de populatie van het groot dikkopje schijnt zich goed te ontwikkelen gezien de hogere aantallen van deze vlinder. Hopelijk wordt in deze locatie het door RWS voorgestane maai-beheer ook komend seizoen voortgezet dan zal de locatie zich nog beter ontwikkelen, ondanks de lagere aantallen van

afgelopen seizoen blijft het een prima locatie met een gunstige biotoop voor de dagvlinders. Tijdens het schrijven van dit verslag is de oost-sector van deze locatie door TenneT verwoest t.b.v. de nieuwe 380Kv hoge spanningsleiding. Dit is een zeer groot verlies voor Midden-Delfland/Delft en zeker voor de vlinders in deze locatie. Eén van de weinige locaties die er nog was in de regio met zo'n rijke flora en fauna (zie fig. 5).

6. Aanbevelingen beheer

In deze locatie zal het in 2010 opgestarte maai-beheer gecontinueerd moeten worden om de huidige biotoop voor vlinders te optimaliseren. Daartoe zullen de aarden wallen in beide sectoren als mogelijk eind mei moeten worden gemaaid en ook de helft van de stroken van de taluds zelf. Als mogelijk zou het maaisel afgevoerd moeten worden of in een hoek van de locatie worden opgeslagen. In september zou dan nogmaals gefaseerd gemaaid moeten worden.

hooibeestjes

7. Verantwoording

Monitor: Leo Poot

Verslag: Leo Poot

Foto's: Leo Poot

Foto voorzijde: biotoop Talud A4

Jaarlijst dagvlinders Talud A4 (37-15-13) 2010 (data gerelateerd aan 15 bezoeken)

Familie/soort	Soort	Aantal	waardplant
Pieridae			
citroenvlinder	Gonopterix rhamni	13	sporkehout
groot koolwitje	Pieris brassicae	2	kruisbloemigen
klein geaderd witje	Pieris napi	1	kruisbloemigen
klein koolwitje	Pieris rapae	111	kruisbloemigen
Nymphalidae			
atalanta	Vanessa atalanta	5	brandnetels
dagpauwoog	Inachis io	13	grote brandnetel
kleine vos	Aglais urticae	28	grote brandnetel
landkaartje	Araschnia levana	6	grote brandnetel
Satyrinae			
argusvlinder	Lasiommata megera	31	grassen
bont zandoogje	Pararge aegeria	29	grassen
bruin zandoogje	Maniola jurtina	224	grassen
hooibeestje	Coenonympha pamphilus	107	grassen
Hesperiidae			
groot dikkopje	Ochlodes faunus	38	grassen
zwartsprietdikkopje	Thymelicus lineola	6	grassen
Lycaenidae			
boomblauwtje	Celastrina argiolus	3	sporkehout, klimop
bruin blauwtje	Aricia agestis	66	zachte ooievaarsbek
icarusblauwtje	Polyommatus icarus	179	klaversoorten
kleine vuurvlinder	Lycaena phlaeas	12	zuringsoorten
	Totaal	874	

Dit verslag bevat de gegevens van een inventarisatie van dagvlinders in 2010 en aanbevelingen voor het beheer van het Talud A4 in Midden-Delfland opgesteld door Leo Poot.

De KNNV, de vereniging voor veldbiologie.

De KNNV opent je ogen en hart voor de natuur Met elkaar komen we op voor de belangen van die natuur.

